

Per servir a la commemoració del cent-cinquantè aniversari de l'aprovació del Pla d'Eixample de Barcelona el 1859, el curs revisarà l'obra d'Ildefons Cerdà a la llum de dues perspectives: el projecte intel·lectual del positivisme europeu, com a ideologia de progrés, filosofia de la ciència i pràctica de la reconstrucció social postrevolucionària; i la dinàmica de Barcelona, una entitat municipal afeblida però amb uns usos i pràctiques d'ordenament de l'espai urbà molt consolidats i que s'anaven adaptant per respondre als reptes d'un creixement sense precedents.

Es tractarà de mostrar que, per formació intel·lectual, Cerdà era un científic arquetípic que sols veia la producció de teories com a resultat rigorós de l'estudi empíric i com a suport racional de l'acció transformadora. El dinamisme propi de l'etapa històrica de la revolució liberal i la industrialització, ben palès en el medi urbà barceloní, fou una font d'estímuls constant i variada al llarg de la vida activa de Cerdà. Els seus treballs, fruit d'una assimilació crítica de l'experiència urbanística barcelonina, són respostes específiques a les qüestions sentides com a urgents i han de ser entesos com a peces d'un diàleg desplegat al llarg dels anys, tot i que el seu embolcall retòric els pot donar l'aparença d'afloraments parcials d'un únic corpus teòric autònom i omnicomprensiu. La gran coherència genèrica del pensament cerdanià, avui àmpliament reconeguda, no exclou punts febles, vacil·lacions i rectificacions –sobretot en aquelles matèries menys ben il·luminades per l'enginyeria– que ajuden a comprendre l'èxit (o el fracàs) parcial del Pla de 1859. Per definició, cap plantejament racionalista podia donar satisfacció a totes i a cadascuna de les necessitats objectives ni supplantar legítimament les raons diverses dels agents socials. I per això, caldrà entendre que la nova Barcelona no fou aleshores ni podia ser mai l'obra d'un únic autor dipositari de la Raó, sinó el resultat complex, conflictiu i sempre transitori d'una vasta interacció social.

SEMINARI D'HISTÒRIA DE BARCELONA Curs d'Història de Barcelona

Del 18 de febrer
al 10 de juny de 2009

Reconsiderant Cerdà. Teoria i pràctica en la modernització de Barcelona

Curs 2009

La durada del curs és de quinze sessions, que es duran a terme els dimecres, entre el 18 de febrer i el 10 de juny de 2009, de 19 a 20.30 hores, a la sala d'actes Agustí Duran i Sanpere de l'Arxiu Històric de la Ciutat.

Matrícula general: 80 euros.
Assistència a conferències sense matriculació: 6 euros/conferència.
Per formalitzar la inscripció cal trucar a l'Arxiu Històric de la Ciutat–Seminari d'Història de Barcelona, de 9 a 14 hores, fer el pagament en qualsevol oficina de la Caixa de Pensions, al compte corrent: Institut de Cultura de Barcelona, 2100 3236 89 2200098427, codi curs Cerdà, i trametre el comprovant de l'ingrés per correu o fax.

Arxiu Històric de la Ciutat
Seminari d'Història de Barcelona
Casa de l'Ardiaca
Santa Llúcia, 1
08002 Barcelona
Tel.: 93 318 11 95
Fax: 93 317 83 27
shb@bcn.cat

Reconsiderant Cerdà. Teoria i pràctica en la modernització de Barcelona

EN LA LLARGA DURADA: ANTECEDENTS

- 18.02.09 **Dialèctica del racionalisme i l'empirisme**
Ramon Grau
- 25.02.09 **La política urbanística municipal al final de l'Antic Règim**
Marina López Guallar
- 1835-1860
- 04.03.09 **El jove Cerdà i la revolució liberal a Barcelona**
Ramon Grau i Glòria Santa-Maria
- 11.03.09 **La legislació liberal i la lògica de l'urbanisme municipal**
Marina López Guallar
- 18.03.09 **Ildefons Cerdà, enginyer de camins, canals i ports**
Ramon Grau
- 25.03.09 **La reforma interior: l'obertura del carrer de la Princesa**
Marina López Guallar
- 01.04.09 **El plantejament de l'Eixample: flux i reflux de la política**
Marina López Guallar
- 22.04.09 **L'avantprojecte i el projecte de Cerdà per a Barcelona**
Ramon Grau

29.04.09

L'activitat municipal i el concurs de projectes d'eixample
Glòria Santa-Maria

06.05.09

Els plànols d'Eixample: arquitectes, enginyers i visió social
Ramon Grau

1860-1867

13.05.09

Plans econòmics i legislació urbanística
Marina López Guallar i Glòria Santa-Maria

20.05.09

Engegada de l'Eixample: rondes o bulevard
Marina López Guallar i Glòria Santa-Maria

27.05.09

Cerdà, reelaborador del plànol de 1859
Ramon Grau

03.06.09

La Teoría general de la urbanización: les lliçons de la pràctica
Ramon Grau

EN LA LLARGA DURADA: PERSPECTIVES

10.06.09

Taula rodona
Ramon Grau, Marina López Guallar, Glòria Santa-Maria, Isabel Moretó i Teresa Navas